

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207059
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513207059.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci žalobcu POHOTOVOSŤ s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Gr?sslingovej č. 4, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 27.3.2015, č.k. 6C/288/2013-52, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len súd prvého stupňa) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade bol návrh na zmenu súdneho exekútora podaný 15.10.2009, súd o ňom rozhodol uznesením zo dňa 29.3.2010. Je síce zrejmé, že exekučný súd v danom prípade nerozhodol v lehote upravenej v ustanovení § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.12.2006), avšak v danom prípade súd prekročenie uvedenej lehoty nehodnotí za také závažné, že by v dôsledku toho malo dôjsť na strane žalobcu dokonca k vzniku akejkoľvek majetkovej škody. Okrem toho žalobca podľa obsahu uvedeného exekučného spisu konanie o príslušnom návrhu v danom exekučnom konaní nijako neurgoval, pričom treba poukázať na to, že jeho úkony „enormnej snahy“ popísané v podaní doručenom súdu 18.8.2014, boli (ak skutočne boli) vykonané buď pred podaním návrhu na zmenu exekútora vo vyššie uvedenej veci alebo až po rozhodnutí o uvedenom návrhu vo vyššie uvedenej veci, teda ak boli učinené, tak nie v konaní OS Vranov nad Topľou 8Er/148/2007, ale nanajvýš v iných veciach, nie v tejto exekučnej veci, čo vyvracia tvrdenia žalobcu o vecných nákladoch, ktoré mu takto mali v súvislosti s vyššie uvedeným konaním o návrhu na zmenu exekútora vo veci OS Vranov nad Topľou sp. zn. 8Er/148/2007 vzniknúť. Z uvedeného má súd za to, že v danom prípade objektívne žalobcovi žiadna majetková škoda nevznikla.

Súd zvýraznil, že žalobca bol v tomto súdnom konaní riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. (uznesenie č.k. 6C/354/2012-18 zo dňa 27.3.2013), napriek tomu však v tomto konaní nijako nepreukázal, že mu postupom OS Vranov nad Topľou vo veci 8Er/148/2007 skutočne vznikla majetková škoda a v akej skutočnej výške. Podľa neho táto škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom, pričom žalobca podľa svojich tvrdení v tomto prípade v uvedenom období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Žalobca však v tomto konaní nepreukázal skutočné vykonanie akéhokoľvek z vyššie uvedených úkonov (ich vykonanie nevyplýva ani z vyššie uvedeného exekučného spisu OS Vranov nad Topľou) a už vôbec nie výšku týchto ním uvádzaných nákladov, ktoré mali byť s týmito úkonmi spojené, a ktoré by bolo prípadne možné považovať za žalobcovi vzniknutú škodu. Takéto doklady pritom žalobca musí byť vzhľadom na jeho argumentáciu v celom konaní schopný súdu predložiť, nie bezdôvodne dávať do pozornosti znalecké dokazovanie či postup podľa § 136 O.s.p. (osobitne pokiaľ, ako z vyššie uvedeného vyplýva, žiadna škoda v skutočnosti žalobcovi nevznikla).

Na tom nič nemení ani žalobcom v priebehu konania predložený znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorý je založený v registri Sprtunajšieho súdu pod sp. zn. 1Spr0/272/2014, a podľa ktorého majetková škoda, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v každom konkrétnom prípade neskorého rozhodovania o zmene súdneho exekútora dosahuje minimálne 31,68 eur. Ako však vyplýva z tohto posudku, bola v ňom vypočítaná priemerná výška škody (teda spriemerovali sa náklady na počet posudzovaných konaní, čiže z výsledku znaleckého posúdenia je možné vyvodiť iba, že v každom posudzovanom exekučnom konaní malo dôjsť k rovnakým úkonom žalobcu), a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde žalobca ako oprávnený žiadal o zmenu exekútora.

Žalobca v danej veci nepreukázal nielen vznik majetkovej škody, ako ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, zároveň vzhľadom na čas, o ktorý bola v danom prípade prekročená zákonom upravená lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, nepreukázal ani, že zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v žalobcom uvádzaných zbytočných prietahoch, nepreukázal taktiež ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadne žalobcovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmom, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v tomto prípade možnú zodpovednosť žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z..

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že v merite veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/174/2014.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa, na ktoré na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prieťahov v konaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je zrejماً z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Preto tento odvolací dôvod odvolací súd považoval za nedôvodný.

To však neznamená, že súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať, aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v prejednávanej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o zmene exekútora. Odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, kde Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Vzhľadom na to súd dospel k záveru, že v uvedenom exekučnom konaní sa exekučný súd nedopustil nesprávneho úradného postupu v podobe „zbytočných prieťahov v konaní“ v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., čím nie je daný prvý predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mala žalobcovi vzniknúť. Súd sa preto nemal dôvod zaoberať ani otázkami výšky škody a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca domáhal a z toho dôvodu aj znaleckým posudkom.

Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovanej vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

Keďže návrh na prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho konania o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu, na ktoré žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal.

Žiadne skutočnosti, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybníť správnosť uvedeného záveru a právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a neodôvodňujú iné rozhodnutie o uplatnenom nároku.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.